

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

2761

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 4. stavka 4., članka 32. stavka 2. i 3., članka 33. stavka 6. i 7., članka 34. stavka 7., članka 35. stavka 4., članka 36. stavka 2., članka 38. stavka 5., članka 39. stavka 2. i 4., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 6., članka 42. stavka 6., članka 43. stavka 2. i 5., članka 46. stavka 3., članka 47. stavka 8. članka 49. stavka 3. i članka 50. stavka 4. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 140/05) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA NAMIJENJENIH ZA PROIZVODNJU VOĆA

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se voćne vrste koje se mogu certificirati i uvjeti certifikacije reproduksijskog sadnog materijala i sadnica; kategorije za pojedinu vrstu i uvjeti za pojedinu kategoriju u smislu podrijetla, autentičnosti sorte i podloge te vegetativne razvijenosti i zdravstvenog stanja; rodovi, vrste i hibridi na koje se odnose odredbe ovoga Pravilnika; uvjeti proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica; uvjeti i postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom za pojedine vrste i pojedine kategorije reproduksijskog sadnog materijala i sadnica; uvjeti za ovlašćivanje osoba za obavljanje nadzora; uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači reproduksijskog sadnog materijala i sadnica; način i vrijeme prijave za nadzor; nadzor rada laboratorija; obrasci i dokumentacija, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izdanim certifikatima o sadnom materijalu; način i uvjeti provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste bilja; način i uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja reproduksijskog sadnog materijala i sadnica za pojedine vrste bilja i njihove kategorije; uvjeti trgovine reproduksijskog sadnog materijala i sadnica na veliko i malo; dokumenti koji prilikom uvoza obavezno prate reproduksijski sadni materijal i sadnice i/ili se nalaze na pakiranju; uvjeti za uvoz i stavljanje na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja te način vođenja evidencije.

Članak 2.

- 1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na reproduksijski sadni materijal i sadnice koje se stavljanju na tržište, a namijenjene su za proizvodnju voća.
- 2) Odredbe ovoga Pravilnika ne odnose se na reproduksijski sadni materijal i sadnice namijenjene izvozu

Članak 3.

- 1) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na reproduksijski sadni materijal i sadnice sljedećih rodova i vrsta kao i njihovih hibrida:

Castanea Mill.	kesten
----------------	--------

<i>Citrus</i> L.	citrusi
<i>Corylus</i> L.	lijeska
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	dunja
<i>Ficus carica</i> L.	smokva
<i>Fortunella</i> Swingle	kumkvat
<i>Fragaria</i> L.	jagoda
<i>Juglans regia</i> L.	orah
<i>Malus</i> Mill.	jabuka
<i>Olea europaea</i> L.	maslina
<i>Pistacia vera</i> L.	pistacio
<i>Poncirus</i> Raf.	poncirus, trolisna naranča
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	bajam
<i>Prunus armeniaca</i> L.	marelica
<i>Prunus avium</i> (L.) L.	trešnja
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja
<i>Prunus domestica</i> L.	šljiva
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch	breskva, nektarina
<i>Prunus salicina</i> Lindely	japanska šljiva
<i>Pyrus</i> L.	kruška
<i>Ribes</i> L.	ribiz, ogrozd
<i>Rubus</i> L.	kupina, malina
<i>Vaccinium</i> L.	borovnica, brusnica

2) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se i na podloge i ostale dijelove bilja drugih rodova, vrsta i njihovih hibrida ako je ili će na njih biti cijepljen reproduksijski sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka.

POSEBNE ODREDBE

Značenje izraza

Članak 4.

U smislu ovog Pravilnika pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

1. *bezvirusni materijal* (v.f.) je materijal:

- za koji je testiranjem u skladu s međunarodno priznatim znanstvenim metodama utvrđeno da nije zaražen virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima;
- za koji je stručnim nadzorom u tijeku vegetacije utvrđeno da nema simptome zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima;
- koji se održava u uvjetima koji osiguravaju da ne dođe do zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima, i
- koji je slobodan od virusa ili virusu sličnih štetnih organizmima za koje je poznato da se pojavljuju kod određenih vrsta.

U bezvirusni materijal ubraja se i materijal:

- koji potječe od bezvirusnog materijala, a dobiven je na vegetativan način neposredno kroz određeni broj proizvodnih ciklusa ovisno o vrsti;
- za koji je stručnim nadzorom u tijeku vegetacije utvrđeno da nema simptome zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima, i
- koji je proizveden i održavan u uvjetima koji osiguravaju da ne dođe do zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima.

2. materijal testiran na viruse (v.t.) je materijal:

- za koji je testiranjem u skladu sa međunarodno priznatim znanstvenim metodama utvrđeno da nije zaražen virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima;
- za koji je stručnim nadzorom u tijeku vegetacije utvrđeno da nema simptome zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima;
- koji se održava u uvjetima koji osiguravaju da ne dođe do zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima, i
- koji je slobodan od određenih važnih virusa ili virusu sličnih štetnih organizama za koje je poznato da se pojavljuju kod određenih vrsta i sposobni su umanjiti upotrebljivost toga materijala.

U materijal testiran na viruse ubraja se i materijal:

- koji potječe od bezvirusnog materijala dobivenog na vegetativan način neposredno kroz određeni broj proizvodnih ciklusa ovisno o vrsti;
- za koji je stručnim nadzorom u tijeku vegetacije utvrđeno da nema simptome zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima, i
- koji je proizveden i održavan u uvjetima koji osiguravaju da ne dođe do zaraze virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima.

Kategorije reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 5.

Na tržište se može staviti reproduksijski sadni materijal i sadnice kojima je u postupku certifikacije potvrđena kategorija:

a) *inicijalni ili predosnovni materijal* je reproduksijski sadni materijal:

- koji je proizveden u skladu sa opće prihvaćenim metodama s ciljem održavanja autentičnosti sorte uključujući najvažnije karakteristike koje određuju njenu pomološku vrijednost i sprečavanja širenja bolesti;
- koji je namijenjen za proizvodnju osnovnog materijala;
- koji ispunjava uvjete za inicijalni ili predosnovni materijal propisane za određenu vrstu, i
- za koji je temeljem stručnog nadzora utvrđeno da ispunjava zahtjeve iz ove točke.

b) *osnovni materijal* je reproduksijski sadni materijal:

- koji je proizveden na vegetativni način neposredno ili kroz poznat broj proizvodnih ciklusa iz inicijalnog ili predosnovnog materijala u skladu sa opće prihvaćenim metodama s ciljem održavanja autentičnosti sorte uključujući najvažnije karakteristike koje određuju njenu pomološku vrijednost i sprečavanja širenja bolesti;
- koji je namijenjen za proizvodnju certificiranog materijala;
- koji ispunjava zahtjeve za osnovni materijal propisane za određenu vrstu, i

- za koji je temeljem stručnog nadzora utvrđeno da ispunjava zahtjeve iz ove točke.
- c) *certificirani materijal* su reproduksijski sadni materijal i sadnice:
 - koji su proizvedeni na vegetativni način neposredno ili kroz poznat broj proizvodnih ciklusa iz osnovnog materijala;
 - koji ispunjavaju zahtjeve za certificirani materijal propisane za određenu vrstu, i
 - za koje je temeljem stručnog nadzora utvrđeno da ispunjavaju zahtjeve iz ove točke.
- d) CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) materijal su reproduksijski sadni materijal i sadnice koji ispunjavaju minimum zahtjeva propisanih za tu kategoriju.

Proizvodnja reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 6.

- 1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice može proizvoditi pravna ili fizička osoba (u daljnjem tekstu: dobavljač) koja je upisana i registrirana u Upisniku dobavljača sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik).
- 2) Dobavljač registriran za djelatnost proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica mora voditi pisanu evidenciju na Obrascu broj 1. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 3) Dobavljač registriran za djelatnost distribucije i prodaje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica mora voditi pisanu evidenciju na Obrascu broj 2. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 4) Dobavljač registriran za djelatnost proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica mora voditi pisanu evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za reproduksijski sadni materijal i sadnice koji se proizvode za izvoz na Obrascu broj 3. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 5) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 4. ovoga članka moraju biti označeni i odvojeni od ostale proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica, koja je namijenjena stavljanju na tržište, zaštitnim pojasom bez biljnog pokrova od najmanje 3 m. U slučaju da je zaštitni pojas zatravljen mora biti redovito košen.
- 6) O podacima iz stavka 4. ovoga članka dobavljač mora izvijestiti nadležnu fitosanitarnu inspekciju i Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod).
- 7) Uvjeti proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica tehnikom »in vitro« propisani su u Dodatku 5. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 7.

- 1) Dobavljač sadnog materijala kontinuirano mora poduzimati aktivnosti i voditi evidencije u skladu sa člankom 33. stavkom 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Zakona).
- 2) Ako rezultat provjera ili drugi podaci dostupni dobavljačima otkrivaju prisustvo jednog ili više štetnih organizama u količini većoj od dozvoljene, dobavljač će o tome bez odgode obavijestiti nadležnu fitosanitarnu inspekciju i provesti mjere koje ona odredi ili druge potrebne mjere kako bi se smanjila opasnost od širenja štetnih organizama.
- 3) Dobavljač je dužan voditi bilješke o svakoj pojavi štetnih organizama na njegovim površinama i u njegovim prostorima te o svim mjerama koje je u vezi s tim poduzeo.

Članak 8.

- 1) Nadzor dobavljača u provođenju odredbi članka 33. stavka 2. Zakona provodi fitosanitarna inspekcija.
- 2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka fitosanitarna inspekcija obavlja u okviru redovitih mjera nadzora dobavljača sadnog materijala koje se provode sukladno odredbama posebnih propisa o biljnom zdravlju kojima se uređuje pitanje ispunjavanja uvjeta za izdavanje biljnih putovnica.
- 3) U nadzoru iz stavaka 2. ovoga članka nadležna fitosanitarna inspekcija će provjeriti i da li je dobavljač upisan i registriran u Upisnik, odnosno da li u trenutku nadzora ispunjava sve

uvjete da bude upisan i registriran u Upisnik te će provesti nadzor nad radom dobavljača i njihovih poslovnih prostora pri čemu dobavljač mora:

a) voditi računa o kritičnim točkama proizvodnje koje mogu utjecati na kvalitetu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica, a posebno:

- koristiti kvalitetan reprodukcijski sadni materijal i sadnice za početak proizvodnje,
- provoditi sjetvu, pikiranje, presađivanje i sadnju reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica sukladno prihvaćenoj praksi,
- proizvoditi reprodukcijski sadni materijal i sadnice na način da ispunjava zahtjeve utvrđene u propisima kojima je regulirano zdravstveno stanje bilja,
- ima plan proizvodnje i pri tome koristi primjerene metode uzgoja,
- vodi opću brigu o nasadu,
- koristi primjerene postupke umnažanja,
- koristi primjerene postupke ubiranja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica kao finalnog proizvoda,
- primjenjuje nužne mjere higijene,
- primjenjuje prema potrebi mjere tretiranja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica sredstvima za zaštitu bilja,
- pakira i označuje reprodukcijski sadni materijal i sadnice sukladno ovom Pravilniku,
- skladišti sadnice i reprodukcijski sadnog materijala u primjernim uvjetima za očuvanje kvalitete sukladno ovom Pravilniku,
- vode brigu da se reprodukcijskog sadnog materijala i sadnice prijevoze na način da se očuva kvaliteta,
- posjeduje administrativne zapise u pisanom obliku ili zabilježene na način da ih se ne može izbrisati o poduzetim aktivnostima, zahtijevanim mjerama, podacima, koji se navoda u stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka i stavi ih na raspolaganju odgovornom službenom tijelu. Obveza čuvanja ovih dokumenata je najmanje tri godine;

b) čuvati i voditi zapise kako bi za nadležnu fitosanitarnu inspekciju imao na raspolaganju cjelovite informacije o:

- reprodukcijskom sadnom materijalu, sadnicama i ostalom što je namijenjeno za skladištenje ili sadnju, za proizvodnju ili otpremu drugima; i
- kemijskim postupcima koji su primijenjeni tijekom procesa proizvodnje i o tome mora čuvati dokumentaciju najmanje godinu dana;

c) biti osobno dostupan ili je dostupna druga ovlaštena osoba, koja je uključena u proizvodnju reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica i upoznata sa zdravstvenim stanjem bilja, za vezu sa fitosanitarnom inspekcijom;

d) po potrebi i u odgovarajuće vrijeme provoditi vizualnu kontrolu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na karantenske i gospodarski štetne organizme na način koji je dogovoren s nadležnom fitosanitarnom inspekcijom;

e) dopustiti pristup osobama koje predstavljaju nadležna tijela, a posebno u svrhu inspekcijskog nadzora i/ili uzimanja uzoraka te dopušta pristup evidenciji i pripadajućim dokumentima iz točke b).

4) U cilju utvrđivanja i primjene metoda za praćenje i kontrolu kritičnih točaka iz stavka 3. ovoga članka nadležna fitosanitarna inspekcija će nadzirati i pratiti dobavljača kako bi se osiguralo da dobavljač kontinuirano provodi te metode, pridajući posebnu pažnju:

- a) raspoloživosti i stvarnoj uporabi metoda za provjeru svake od kritičnih točaka spomenutih u stavku 3. podstavku a. ovoga članka;
- b) pouzdanosti tih metoda;
- c) njihovoj prikladnosti za procjenu sadržaja proizvodnje i dokumenata o isporuci;
- d) sposobnosti dobavljačevih djelatnika da izvrše kontrole.

5) U vezi sa uzimanjem uzoraka za analizu u ovlaštenom laboratoriju nadležna fitosanitarna inspekcija će u provođenju nadzora iz stavka 2. ovoga članka nadzirati i pratiti dobavljača kako bi se osiguralo da:

- a) dobavljač uzima uzorke u različitim fazama procesa proizvodnje u skladu i učestalošću koja je dogovorena sa nadležnom fitosanitarnom inspekcijom,
- b) su uzorci uzeti tehnički ispravna način po statistički pouzdanoj metodi pri čemu se mora voditi računa o vrsti analize koja će biti upotrijebljena,
- c) je osoba koja uzima uzorke osposobljena za taj posao,
- d) je analiza uzorka obavljena u laboratoriju koji je za to ovlašten.

6) U tijeku nadzora iz stavka 1. ovoga članka nadležni fitosanitarni inspektor zapisnički će konstatirati da li dobavljač sadnog materijala udovoljava uvjetima propisanim stavkom 3., 4. i 5. ovoga članka.

Kvaliteta reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 9.

Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC mora ispunjavati zahtjeve kvalitete koji su propisani u Dodatku 1. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 10.

- 1) Laboratorijskom analizom na prisutnost štetnih organizama provodi se kontrola kvalitete reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u skladu sa člankom 38. stavkom 1. Zakona.
- 2) Zavod provodi nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija kontrolom ispunjavanja uvjeta za upis u Upisnik laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijskog sadnog materijal (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija) i kontrolom postupka laboratorijske analize.
- 3) Kontrolu postupka laboratorijske analize iz stavka 2. ovoga članka Zavod provodi usporednom analizom istog uzorka biljnog materijala u nekoliko ovlaštenih laboratorija u zemlji, ili u laboratoriju u inozemstvu ili u laboratoriju znanstvene ustanove ukoliko taj laboratorij ispunjava uvjete za upis u Upisnik laboratorija.
- 4) Ako Zavod u kontroli iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da laboratorij ne ispunjava uvjete za upis u Upisnik laboratorija i/ili su u postupku laboratorijske analize učinjeni veći propusti predložit će Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) trajno ili privremeno brisanje laboratorija iz Upisnika laboratorija.

Članak 11.

- 1) Uzimanje uzoraka reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica za laboratorijsku analizu provode nadležni fitosanitarni inspektori, osposobljeni djelatnici Zavoda i dobavljača.
- 2) Ministarstvo će za uzimanje uzoraka sadnog materijala ovlastiti osposobljenog djelatnika Zavoda i djelatnika dobavljača na prijedlog Zavoda za zaštitu bilja, a ukoliko je ista prošla stručno osposobljavanje pri Zavodu za zaštitu bilja.

Nadzor

Članak 12.

1) Zavod provodi stručni nadzor nad proizvodnjom reprodukcijskog sadnog materijala svih kategorija i svih vrsta iz članka 3. ovoga Pravilnika kao i sadnica kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal za slijedeće voćne vrste:

- jabuka (*Malus Mill.*), kruška (*Pyrus L.*), dunja (*Cydonia oblonga Mill.*);
- trešnja (*Prunus avium L.*), višnja (*Prunus cerasus L.*), breskva i nektarina (*Prunus persica (L) Batsch*), marelica (*Prunus armeniaca L.*), šljiva (*Prunus domestica L.*), japanska šljiva (*Prunus salicina Lindely*) i bajam (*Prunus amygdalus Batsch*);
- maslina (*Olea europaea L.*);
- iz roda *Citrus L.*;
- jagoda (*Fragaria L.*).

2) Zavod može ovlastiti dobavljača za provođenje nadzora pod stručnom kontrolom nad kategorijom CAC prema članku 39. stavku 2. Zakona ako ima nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:

- a) je osoba u radnom odnosu kod dobavljača;
- b) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomске/poljoprivredne struke;
- c) nema privatni interes u svezi provođenja nadzora;
- d) ima dvogodišnje radno iskustvo u rasadničarskoj proizvodnji;
- e) je prošao provjeru znanja u Zavodu i stekao uvjerenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom;
- f) je dao pismenu izjavu da će provoditi nadzor po istim pravilima kao što se provodi stručni nadzor.

3) U slučaju da dobavljač nema nadzornika za obavljanje poslova nadzora Zavod će obaviti nadzor sadnica kategorije CAC.

4) Po obavljenom nadzoru pod stručnom kontrolom dobavljač dostavlja Zavodu Uvjerenje o priznavanju sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Uvjerenje o sadnom materijalu) najkasnije do 15. prosinca tekuće godine.

5) Nadzor dobavljača u skladu sa člankom 41. stavak 1. podstavak 2. Zakona provodi Zavod nasumičnom kontrolom kad se radi o kategoriji CAC kako bi se provjerilo udovoljava li sadnim materijal uvjetima kvalitete propisanim ovim Pravilnikom.

6) U slučaju povrede pravila o stručnom nadzoru prilikom provođenja nadzora pod stručnom kontrolom, nadzorniku za kojeg se utvrdi da je kriv bilo namjerno ili nenamjerno Zavod će oduzeti ovlaštenje.

7) U slučaju povrede pravila o stručnom nadzoru iz stavka 5. ovoga članka svako certificiranje ispitivanog reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica će biti poništeno uz zabranu stavljanja na tržište i povlačenja prodanog reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica, osim u slučaju da se dokaže da takav reprodukcijuski sadni materijal i sadnice ispunjavaju sve propisane zahtjeve.

8) Naknadnu kontrolu reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica provodi Zavod.

9) Za naknadnu kontrolu iz stavka 7. ovoga članka uzima se uzorak od određenog broja partija reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica. Uzorak uzima stručno osposobljena osoba Zavoda ili nadležni fitosanitarni inspektor. Uzeti uzorci se provjeravaju u poljskim pokusima i laboratorijskim analizama. Poljski pokusi i laboratorijske analize autentičnosti sorte (analize sorte i klona ili molekularna analiza na razini gen markera) provodit će se pri Zavodu za voćarstvo, a analize zdravstvenog stanja u ovlaštenom laboratoriju za analizu sadnog materijala.

10) Voćne vrste, sorte i opseg uzimanja uzoraka za naknadnu kontrolu iz stavka 7. ovoga članka utvrdit će se godišnjim planom kontrole koji će donijeti Zavod uz suglasnost Ministarstva.

Članak 13.

1) Dobavljač podnosi prijavu za nadzor Zavodu najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

2) Prijava se podnosi na Obrascu broj 4., koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Uz prijavu se prilažu:

- Uvjerenje o sadnom materijalu ili Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu iz domaće proizvodnje;
- Certifikat o sadnom materijalu nadležnog tijela zemlje izvoznice za reprodukcijuski sadni materijal i sadnice kategorije inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal, a za kategoriju CAC porijeklom iz Europske unije fitocertifikat;

– skica lokacije i katastarske čestice na kojoj se proizvodi reproduksijski sadni materijal i sadnice;

– rješenje Ministarstva o odobravanju proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica za naručitelja iz trećih zemalja ukoliko se reproduksijski sadni materijal i sadnice proizvode u skladu s člankom 34. Zakona.

4) Zavod će provesti stručni nadzor temeljem prijave dobavljača ukoliko je dobavljač upisan u Upisnik i ukoliko ispunjava uvjete iz članka 33. stavka 2. Zakona.

Članak 14.

1) Stručnim nadzorom i nadzorom pod stručnom kontrolom utvrđuje se da li reproduksijski sadni materijal i sadnice udovoljavaju uvjetima kvalitete propisanim u članku 9. ovoga Pravilnika.

2) Način provođenja stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom propisan je u Dodatku 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Nakon obavljenog stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom sastavlja se Zapisnik. Obrazac Zapisnika nalazi se u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

4) Zapisnik se sastavlja posebno za svaku lokaciju na kojoj se proizvodi reproduksijski sadni materijal i sadnice.

5) Stručni nadzor se obavlja u prisutnosti odgovorne osobe dobavljača koji je prijavio reproduksijski sadni materijal i sadnice za stručni nadzor.

6) Nakon obavljenog stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom Zavod podnosi Ministarstvu Izvješće o obavljenom nadzoru nad reproduksijskim sadnim materijalom i sadnicama (u daljnjem tekstu: Izvješće). Obrazac Izvješća propisan je u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 15.

1) Nakon obavljenih obaveznih pregleda iz članka 14. stavka 1. ovoga Pravilnika i na temelju nalaza stručnog nadzora, Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu za reproduksijski sadni materijal za kategorije inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani i CAC, a dobavljač izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu za sadnice kategorije CAC.

2) Obrazac Uvjerenja propisan je u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Zavod odnosno dobavljač vode evidenciju o izdanim uvjerenjima o sadnom materijalu na Obrascu broj 8. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 16.

1) Dobavljač podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje certifikata o sadnom materijalu na pakiranju i obrasca Certifikata o sadnom materijalu uz otpremnicu (u daljnjem tekstu: Zahtjev) koji je propisan na Obrascu broj 9. u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

2) Uz Zahtjev se dostavlja Uvjerenje o sadnom materijalu.

3) Za reproduksijski sadni materijal i sadnice iz domaće proizvodnje Zavod izdaje Certifikat o sadnom materijalu iz stavka 1. ovoga članka.

4) Zavod i dobavljač vode evidenciju o izdanim certifikatima o sadnom materijalu, odnosno o količini reproduksijskog sadnog materijala i sadnica za koje dobavljač podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata. Evidencija se vodi na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Pakiranje, plombiranje i označavanje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 17.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice svih kategorija koje se stavljaju na tržište moraju biti plombirane i označene pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom

kontrolom na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju.

2) Pakiranje reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica iz stavka 1. ovoga članka smatra se originalnim pakiranjem.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 1. ovoga članka mogu se pakirati pojedinačno ili u snopove.

4) U jedan snop smije se pakirati samo reprodukcijski sadni materijal i sadnice iste partije.

5) Zavod obavlja provjeru ispravnosti plombiranja i označavanja pakiranja reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica kod dobavljača.

Članak 18.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice mogu se staviti na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakirani, plombirani i označeni kao inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC i ako imaju Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz domaće proizvodnje mogu se staviti na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakirani, plombirani i označeni kao inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC i ako imaju Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu koje je u skladu s ovim Pravilnikom izdao Zavod.

Članak 19.

1) Prilikom stavljanja na tržište pakiranje svih kategorija reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica mora:

- imati plombom pričvršćen Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju biti od odgovarajućeg materijala koji prethodno nije korišten;
- imati Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju koji sadrži podatke propisane u članku 20. ovoga Pravilnika, na hrvatskom jeziku i/ili jednom od službenih jezika Zajednice, bez posebnih zahtjeva u odnosu na boju certifikata za pojedinu kategoriju sadnog materijala;
- pratiti Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu, bez posebnih zahtjeva u odnosu na boju certifikata za pojedinu kategoriju sadnog materijala, a koji sadrži najmanje podatke sa Certifikata o sadnom materijalu na pakiranju propisane u članku 20. ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku i/ili jednom od službenih jezika Zajednice.

2) Za pakiranje reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica upotrebljava se ambalaža od materijala koji su najprikladniji da zaštite reprodukcijski sadni materijal i sadnice od oštećenja pri prijevozu, rukovanju i skladištenju.

Članak 20.

1) Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu moraju sadržavati sljedeće podatke:

- oznaka »EZ kvaliteta«;
- oznaka države članice Zajednice u kojoj je proizveden reprodukcijski sadni materijal i sadnice;
- oznaka nadležnog tijela za certifikaciju sadnog materijala ili njegov logotip;
- upisnički ili registracijski broj dobavljača;
- naziv dobavljača;
- broj partije ili zbirni broj;
- datum izdavanja certifikata dobavljača;
- botaničko ime vrste;
- ime sorte; u slučaju podloga ime podloge ili njena oznaka;
- količina;
- kategorija;
- u slučaju uvoza iz trećih zemalja: država proizvodnje.

2) U slučaju da reprodukcijski sadni materijal i sadnice prati biljna putovnica, ako dobavljač želi, biljna putovnica može predstavljati Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu.

3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka uz podatke na biljnoj putovnici moraju se navesti sljedeći podaci:

- oznaka »EZ kvaliteta«;
- oznaka nadležnog tijela za certifikaciju sadnog materijala;
- ime sorte; u slučaju podloga ime podloge ili njena oznaka;
- kategorija;
- u slučaju uvoza iz trećih zemalja: država proizvodnje.

4) Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu kojim je označen inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal mora sadržavati podatke propisane stavkom 1. ovoga članka s izuzetkom upisničkog ili registracijskog broja dobavljača, naziva dobavljača i datuma izdavanja certifikata dobavljača. Certifikat mora sadržavati i naznaku: »bezvirusni materijal ili (v.f.)« ili »na viruse testiran materijal ili (v.t.)«.

5) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice sorata koje su genetski modificirane moraju biti označeni u skladu sa posebnim propisima kojima su regulirani genetski modificirani organizmi.

Stavljanje na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 21.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice mogu se staviti na tržište ako udovoljavaju uvjetima propisanim člankom 45. Zakona.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice biljnih vrsta iz članka 3. ovoga Pravilnika ne upisuju se u Sortnu listu Republike Hrvatske.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice biljnih vrsta iz članka 3. ovoga Pravilnika mogu se staviti na tržište ako se na Certifikatu o sadnom materijalu naznači sorta kojoj pripada, a kada reprodukcijski sadni materijal ne pripada sorti kao u slučaju podloga, naznačit će se vrsta ili hibrid.

4) Sorte koje će se naznačiti u skladu sa stavkom 3. ovoga članka moraju biti:

- opće poznate, zaštićene u skladu s odredbama propisa o zaštiti novih biljnih sorti ili službeno registrirane u skladu sa propisima koji uređuju registraciju sorti ili
- upisane u listu dobavljača, s detaljnim opisom i imenom sorte.

5) Lista dobavljača iz stavka 4. podstavka 2. ovoga članka je popis sorti koje za potrebe vlastite proizvodnje formira pojedini dobavljač.

6) Lista dobavljača mora za svaku sortu sadržavati:

- ime sorte zajedno sa opće poznatim sinonimima;
- podatke o održavanju sorte i upotrijebljenoj tehnici umnažanja;
- opis sorte na temelju karakteristika i njihovih oblika u skladu sa uputama danim u Dodatku

4. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio;

- napomenu po čemu se sorta razlikuje od drugih sorti koje su joj najbližije.

Članak 22.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC mogu se staviti na tržište s naznakom sorte ukoliko je ime sorte u skladu sa člankom 21. stavkom 4. ovoga Pravilnika.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal mogu se staviti na tržište s naznakom sorte pod uvjetom da je navedena sorta uključena u skupinu sorti koje su utvrđene odredbama članka 21. stavka 4. podstavka 1. ovoga Pravilnika i ispunjava zahtjeve propisane za tu kategoriju.

Članak 23.

1) Trgovinom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane za tu djelatnost.

- 2) Trgovinom reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.
- 3) Trgovina reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica na veliko obavlja se u posebnim prostorijama ili u skladištima za prodaju robe na veliko.
- 4) Trgovinom reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.
- 5) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka ne mogu prodavati reprodukcijaski sadni materijal i sadnice izvan prodavaonice.
- 6) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su reprodukcijaski sadni materijal i sadnice držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Članak 24.

- 1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice u prijevozu te trgovini na veliko i malo moraju se držati u uvjetima (trap, hladnjača, skladište i sl.) koji osiguravaju održavanje njegove kvalitete, zaštićuju ga od oštećenja i izdvajaju od drugih roba koje na bilo koji način mogu umanjiti kvalitetu.
- 2) Pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje djelatnosti trgovine moraju imati odvojeni prostor u skladištu i/ili trapu i/ili hladnjači u kojemu će reprodukcijaski sadni materijal i sadnice biti vidno odvojene po vrstama, sortama i hibridima na način da je omogućen lagan pristup i kontrola sadnog materijala.
- 3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje se u trgovini pojavljuju s golim korjenom moraju biti utrajpljene u odgovarajući supstrat na način kojim se osigurava održavanje kvalitete.

Uvoz sadnog materijala

Članak 25.

- 1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji se uvoze moraju biti originalno pakirane, plombirane i označene Certifikatom o sadnom materijalu na pakiranju izdanim od nadležnog tijela zemlje izvoznice i Certifikatom o sadnom materijalu uz otpremnicu nadležnog tijela zemlje izvoznice.
- 2) Za pošiljku reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica iz uvoza smatra se da je istovjetna reprodukcijaskom sadnom materijalu i sadnicama proizvedenim prema Zakonu i ovome Pravilniku ukoliko je Certifikat o sadnom materijalu iz stavka 1. ovoga članka izdan od nadležnog tijela zemlje izvoznice i ako u pogledu sorte, kategorije i kvalitete reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica pošiljka udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom.
- 3) Nadležni fitosanitarni inspektor u okviru inspekcijaskog pregleda pošiljke kontrolira da li je dobavljač propisno upisan i registriran u Upisniku, da li je pakiranje reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica originalno pakirano, plombirano i označeno i da li udovoljava uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.
- 4) Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica s podacima o:
 - vrsti,
 - sorti,
 - kategoriji,
 - zemlji proizvodnje reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica,
 - nadležnom tijelu zemlje koje je izdalo certifikat o sadnom materijalu,
 - državi izvoznici,
 - količini reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica.

5) Evidencija iz stavka 5. ovoga članka vodi se na Obrascu br. 11. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

6) Izvješće o uvezenim količinama reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica uvoznik dostavlja Zavodu najkasnije u roku 30 dana od dana uvoza.

7) Po pojedinom uzorku reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica koji se uvozi temeljem rješenja iz članka 49. stavka 2. Zakona, bilo da se radi o vrsti, sorti ili hibridu može se uvesti do 100 biljaka pojedine sorte ili hibrida.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o stručnom nadzoru nad proizvodnjom poljoprivrednog sadnog materijala (»Narodne novine« broj 51/99, 128/00, 60/01 i 53/04) i Pravilnika o temeljnim zahtjevima o kakvoći poljoprivrednog sadnog materijala, načinu pakiranja, plombiranja, deklariranja i uvjetima držanja sadnog materijala (»Narodne novine« broj 56/99, 140/99, 128/00, 2/05) u dijelu koji se odnosi na sadni materijal voćnih vrsta.

Članak 27.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje su do stupanja na snagu ovoga Pravilnika bile proizvedene, pakirane i označene prema propisima iz članka 26. ovoga Pravilnika smiju se staviti na tržište do 30. lipnja 2008. godine.

2) Odredbe članka 20. stavka 2. i 3. ovoga Pravilnika stupit će na snagu nakon stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 28.

Ovaj Pravilnik objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2008.

Klasa: 011-02/06-01/64

Urbroj: 525-2-06-1

Zagreb, 10. listopada 2006.

Ministar

Petar Čobanković, v. r.

DODATAK 1.

ZAHTJEVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI REPRODUKCIJSKI SADNI MATERIJAL I SADNICE NAMIJENJENI ZA PROIZVODNJU VOĆA

Ovim Dodatkom propisani su zahtjevi koje u pogledu kvalitete mora ispunjavati:

– reprodukcijski sadni materijal i sadnice rodova, vrsta kao i njihovih hibrida iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika;

– podloge i ostali dijelovi bilja drugih rodova, vrsta i njihovih hibrida ako je ili će na njih biti cijepljen reprodukcijski sadni materijal iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika.

1. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja

1) Sve kategorije reprodukcijskog sadnog materijala i sadnice moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja u skladu s propisima kojima je regulirano biljno zdravstvo.

2) Uvažavajući zahtjeve točke 1. reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC moraju, najmanje na temelju vizualnog pregleda, biti bez štetnih organizama koji utječu na njihovu kvalitetu i bez znakova ili simptoma prisutnosti štetnih organizama koji smanjuju njihovu upotrebljivost, a koji su za određeni rod ili vrstu navedeni u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal moraju ispunjavati uvjete propisane za pojedinu kategoriju i vrstu u skladu sa certifikacijskom shemom Europske i mediteranske organizacija za zaštitu bilja

(European and Mediterranean Plant Protection Organization, EPPO; u daljnjem tekstu: EPPO certifikacijske sheme). EPPO certifikacijske sheme su dostupne na web stranici Zavoda (<http://www.zsr.hr>), Zavoda za zaštitu bilja (<http://www.zzb.hr>) i organizacije EPPO (<http://www.eppo.org>).

4) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji tijekom rasta pokazuju vidljive znakove ili simptome štetnih organizama iz prethodne točke moraju se odmah po njihovoj pojavi suzbijati odgovarajućim metodama ili mehanički odstraniti i uništi, ako suzbijanje zbog prirode štetnih organizama nije učinkovito.

5) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice vrsta iz roda *Citrus* L. pored zahtjeva iz točke 1., 3. i 4. moraju ispunjavati i sljedeće zahtjeve:

a) mora biti proizveden iz inicijalnog ili predosnovnog materijala:

– koji je pregledan i za koji je utvrđeno da nije zaražen virusima, virusu sličnim organizmima i bolestima navedenim za rod *Citrus* L. u prilogu Dodatka 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio;

– koji je pojedinačno testiran odgovarajućim metodama za otkrivanje tih virusa, virusnih organizama ili bolesti i utvrđeno je da oni nisu prisutni u tom materijalu;

b) mora biti pregledan i mora biti utvrđeno da u njemu nisu prisutni ti virusi, virusni organizmi ili bolesti od početka zadnjeg ciklusa vegetacije; i

c) u slučaju cijepljenja, mora biti cijepljen na podloge koje su otporne na viroide.

6) U slučaju pomanjkanja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica kategorije iz točke 4. do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju za proizvodnju sadnog materijala iz roda *Citrus* L. može se koristiti i stavljati na tržište reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC.

2. Zahtjevi u pogledu podrijetla i autentičnosti sorte i podloge

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC moraju imati odgovarajuću autentičnost i čistoću karakterističnu za pojedini rod, vrstu i sortu.

2) U slučaju sorata upisanih na Listu dobavljača iz članka 21. stavka 4. podstavka 2. ovoga Pravilnika autentičnost i čistoća sorte utvrđuju se na temelju detaljnog opisa sorte koji je sastavni dio Liste dobavljača.

3) U slučaju opće poznatih sorata iz članka 21. stavak 4. podstavak 1. ovoga Pravilnika dobavljač mora koristiti službeni naziv sorte.

4) U slučaju sorata za koje je podnesen zahtjev za zaštitu sorte ili zahtjev za službenu registraciju sorte kao ime sorte koristit će se oplemenjivačeva preporuka ili predloženo ime do trenutak dok se sorta službeno ne zaštiti ili registrira.

5) Reprodukcijski sadni materijal koji se koristi u rasadničarskoj proizvodnji mora potjecati od odabranih matičnih biljaka, za koje evidenciju vodi Zavod.

3. Zahtjevi za reprodukcijski sadni materijal i sadnice u pogledu vegetativne razvijenosti

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC moraju biti zadovoljavajuće vegetativne razvijenosti bez znakova oštećenja koji bi mogli utjecati na njihovu kvalitetu odnosno koji bi umanjili njihovu upotrebljivost.

2) Do stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju za sve kategorije sadnica primjenjivati će se zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti sukladno točki 3..

3) Zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti za biljke sljedećih vrsta:

1. *Malus* Miller, jabuka,

2. *Cydonia* Mill., dunja,

3. *Pyrus communis* L., kruška,

4. *Prunus domestica* L., šljiva,

5. *Prunus avium* L., trešnja,

6. *Prunus cerasus* L., višnja,

7. *Corylus avellana* L., lijeska

A. Jednogodišnje sadnice moraju imati:

1. tri dobro razvijena korijena, minimalne duljine od 25 cm,
2. minimalnu visinu sadnica od 1 m,
3. minimalni promjer od 10 mm,
4. cijepljeni dio mora prekrivati minimalno 40% od ukupne površine podloge.

Za sadnice lijeske minimalnu visinu od 40 cm.

Za sadnice kruške cijepljene na podlozi dunje minimalnu visinu od 70 cm.

B. Dvogodišnje sadnice moraju imati:

1. tri do četiri dobro raspoređene primarne grane,
2. glatko i ravno deblo,
3. dobro razvijen korjenov sistem,
4. cijepljeni dio mora prekrivati minimalno 80% od ukupne površine podloge,
5. minimalni promjer od 12 mm,
6. bez mehaničkih oštećenja.

Zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti za sjemenjake Rubus spp. (kupina, malina i njihovi hibridi)

A. Sjemenjaci moraju imati:

1. dobar korjenov sistem s korjenjem maksimalne sposobnosti apsorpcije vode,
2. minimalno tri postrana izbojka s uspravnim centralnim izbojkom.

Zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti za sadnice Rubus spp

A. Izdanci kupine moraju imati:

1. minimalnu visinu od 15 cm,
2. minimalno tri pupa,
3. korjenov sistem s korjenjem minimalne duljine 5 cm.

B. Sadnice maline moraju imati:

1. minimalnu visinu od 80 cm,
2. minimalno tri pupa,
3. dobar korjenov sistem s korjenjem minimalne duljine 5 cm.

Zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti za sadnice jagode

A. Sadnice jagode moraju imati:

1. minimalno tri lista,
2. dobar korjenov sistem s korjenjem minimalne duljine 5 cm.

DODATAK 2.

**STRUČNI NADZOR I NADZOR POD STRUČNOM KONTROLOM
REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA
OPĆE ODREDBE**

- 1) Reprodukcijski sadni materijal koji se stručno nadzire mora ispunjavati slijedeće uvjete:
 - potječe od reprodukcijskog sadnog materijala, koji je proizveden u skladu s postupcima i metodama za proizvodnju kvalitetnog reprodukcijskog sadnog materijala, propisanim ovim Pravilnikom te je u skladu s ovim Pravilnikom službeno potvrđen kao inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC,
 - u slučaju plemki viših kategorije pripada sorti iz članka 21. stavka 4. podstavka 1. ovoga Pravilnika, a u slučaju CAC kategorije pripada sorti iz članka 21. stavka 4. ovoga Pravilnika.

2) Zavod provodi stručni nadzor sadnica ako iste potječu od reprodukcijskog sadnog materijala kategorije certificirani materijal i pripadaju sorti iz članka 21. stavka 4. podstavka 1. ovoga Pravilnika.

3) Postupci i metode za proizvodnju kvalitetnog reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica iz točke 1. i 2. ovoga Poglavlja provodi se u skladu sa EPPO certifikacijskom shemom i njom su definirani uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni za stručni nadzor za slijedeće vrste:

– jabuka (*Malus* Mill.), kruška (*Pyrus* L.) i dunja (*Cydonia oblonga* Mill.);

– voćne vrste iz roda *Prunus* L.: trešnja (*Prunus avium* L.), višnja (*Prunus cerasus* L.), breskva i nektarina (*Prunus persica* (L.) Batsch), šljiva (*Prunus domestica* L.), japanska šljiva (*Prunus salicina* Lindl.), marelica (*Prunus armeniaca* L.) i badem (*Prunus amygdalus* Batsch).

– limeta (*Citrus aurantifolia* L.), limun (*Citrus limon* L.), grejpfrut (*Citrus x paradisi*), mandarina (*Citrus reticulata* L.), naranča (*Citrus sinensis* L.)

– maslina *Olea europaea* L.

– jagoda *Fragaria* L.

POSTUPCI I METODE ZA PROIZVODNJU ZDRAVOG REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Poglavlje 1.

ODABIR BILJAKA ZA INICIJALNE ILI PREDOSNOVNE MATIČNE BILJKE

1) U slučaju sorte u proizvodnom, kolekcijskom ili pokusnom sortnom nasadu odabiru se biljke koje imaju za sortu karakteristične pomološke i druge osobine, značajne za proizvodnju.

2) U slučaju vegetativno razmnoženih podloga u matičnjaku podloga ili u pokusnom sortnom nasadu odabiru se vizualno zdrave i razvijene biljke s poznatim osobinama.

3) U slučaju podloga iz sjemena (sjemenjak) biljke za proizvodnju sjemena izaberu se ukoliko je moguće u području gdje se ne pojavljuju viroidi karakteristični za voćne vrste. Biljke uzgojene iz sjemena moraju biti što više ujednačene i razvijene, poput vegetativno razmnoženih podloga.

4) Biljke iz točke 1., 2. i 3. moraju biti vizualno zdrave, bez simptoma štetnih organizama. Ne smiju biti prisutni štetni organizmi koji su za određenu voćnu vrstu navedeni u EPPO certifikacijskim shemama.

5) Reprodukcijski sadni materijal proizveden od odabranih biljaka sadi se u lonce sa steriliziranim supstratom. U slučaju sorte reprodukcijski sadni materijal cijepi se na podloge koje moraju biti službeno potvrđene kao inicijalni ili predosnovni materijal. Na taj način proizvedene biljke su biljke kandidati za inicijalne ili predosnovne matične biljke (u daljnjem tekstu: biljke kandidati) koje se posebno označe.

Poglavlje 2.

PROIZVODNJA INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Biljke kandidati testiraju se na viruse i virusu slične organizme navedene u EPPO certifikacijskoj shemi. Na biljkama kandidatima se prije testiranja provode postupci odstranjivanja (eliminacije) štetnih organizama (npr. termo terapija) odnosno postupci ozdravljenja.

2) Za vrijeme testiranja biljke kandidati drže se u izoliranom rasadniku, u uvjetima u kojima nije moguća zaraza preko korijena, polenom ili vektorima iz zraka ili tla (rasadnik mora imati zaštitu protiv insekata). Testiranja na viruse i virusu slične organizme iz prethodne točke izvode se u skladu s metodama propisanim u EPPO certifikacijskoj shemi. Testiranja obavlja ovlašteni laboratorij.

3) Tijekom testiranja kod biljaka kandidata izvode se redoviti vizualni pregledi na karantenski štetne organizme te na štetne organizme koji su za određeni rod ili vrstu navedeni u Dodatku

3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio (u daljnjem tekstu: gospodarski štetni organizmi).

4) Biljke kandidati za koje se testiranjem utvrdi da su bez virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi i koje su ujedno bez drugih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi uključuju se u kolekciju inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka.

Poglavlje 3.

ODRŽAVANJE INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Inicijalne ili predosnovne matične biljke, osim biljaka za proizvodnju sjemena za uzgoj podloga iz sjemena, održavaju se u rasadniku u steriliziranom supstratu u posudama izolirano od tla i u uvjetima u kojima nije moguća zaraza preko korijena, polenom, vektorima iz zraka ili tla. Od svake sorte održava se ograničen broj inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Svaka inicijalna ili predosnovna matična biljka mora biti označena kako bi se osigurala sljedivost.

2) Rasadnik u kojemu se održavaju inicijalne ili predosnovne matične biljke mora imati zaštitu koja onemogućava pristup insektima, prijenosnicima virusa i virusu sličnih štetnih organizama. Nadalje, mora biti opremljen predprostorom s dvostrukim ulazom te zaštićen od površinskih i oborinskih voda.

3) Svaka inicijalna ili predosnovna matična biljka mora biti provjerena u pogledu sortne čistoće na način da se od svake inicijalne ili predosnovne matične biljke vegetativno razmnoži najmanje tri biljke koje se promatraju u tijeku vegetacije u referentnom kolekcijskom nasadu odvojenom od lokacije gdje se održavaju inicijalne ili predosnovne matične biljke.

4) Inicijalne ili predosnovne matične biljke potrebno je neprestano vizualno pregledavati na prisutnost karantenski štetnih organizama i štetnih organizama propisanih u EPPO certifikacijskoj shemi te drugih gospodarski važnih štetnih organizama kao i na moguće mutacije. Matične biljke se redovito uzorkuje i ponovno testira na propisane viruse i virusu slične štetne organizme u skladu s EPPO certifikacijskom shemom.

5) Ako se pri vizualnom pregledu odnosno analizom uzetih uzoraka ustanovi, da inicijalna ili predosnovna matična biljka pokazuje simptome zaraze ili je zaražena s karantenski štetnim organizmima ili virusima i virusu sličnim štetnim organizmima propisanim u EPPO certifikacijskoj shemi potrebno ju je odmah odstraniti iz rasadnika u kojemu se uzgajaju inicijalne ili predosnovne matične biljke. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima takvu inicijalnu ili predosnovnu matičnu biljku potrebno je izolirati i o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

6) Dio reprodukcijskog sadnog materijala svake inicijalne ili predosnovne matične biljke može se čuvati u laboratoriju u »in vitro« uvjetima kao rezervni inicijalni ili predosnovni materijal. Nakon napuštanja »in vitro« uvjeta potrebno je taj materijal provjeriti u pogledu sortne čistoće.

Poglavlje 4.

PROIZVODNJA I ODRŽAVANJE OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Za uzgoj osnovnih matičnih biljaka upotrebljava se službeno potvrđeni materijal proizveden od inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Ukoliko se za uzgoj upotrijebi službeno potvrđeni materijal proizveden od osnovnih matičnih biljaka, tako uzgojene osnovne matične biljke obavezno se označe i generacijom umnažanja kao osnovne matične biljke II. generacije.

2) Ukoliko se osnovne matične biljke proizvode cijepljenjem, reprodukcijски sadni materijal mora biti cijepljen na službeno potvrđene podloge, koje su najmanje kategorije osnovni materijal. U slučaju biljaka iz roda *Prunus* L. za uzgoj osnovnih matičnih biljaka kao podloga može se koristiti sjemenjak proizveden iz službeno potvrđenog certificiranog sjemena, a koji

je uzgojen najmanje u uvjetima u kakvima se održavaju osnovne matične biljke i udaljen najmanje 300 m od ostalih biljaka iz roda *Prunus* L..

3) Osnovne matične biljke sade se na zemljištu na kojemu najmanje 4 godine nisu uzgajane sadnice. Kod vrsta iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. službenim testiranjem mora biti utvrđeno da tlo na kojem će se posaditi osnovne matične biljke nije zaraženo nematodama i prenosivocima virusnih bolesti iz roda *Longidorus* i *Xiphinema*.

4) Nasad osnovnih matičnih biljaka mora biti homogeno zasađen, mora ga okruživati najmanje 3 m čistog pojasa, bez biljnog pokrova, a ako je 3-metarski pojas zatravljen, mora biti redovito košen. Nasad osnovnih matičnih biljaka mora se održavati tako da je moguće provjeriti zdravstveno stanje bilja i autentičnost sorte.

5) U matičnom nasadu mogu se posaditi osnovne matične biljke i osnovne matične biljke II. generacije pod uvjetom da su posađene u odvojenom dijelu nasada koji mora biti odvojen pojasom čija širina je najmanje dvostruka međuredna udaljenost sađenja. U suprotnom slučaju takav se matični nasad vodi kao nasad osnovnih matičnih biljaka II. generacije. Svaka osnovna matična biljka mora biti u nasadu označena.

6) Bez obzira na točku 5. u osnovnom matičnom nasadu za proizvodnju podloga ili sjemena, voćne vrste i sorte odnosno tipovi podloga moraju biti posađeni u odvojenim redovima koji moraju biti označeni. Ako je u pojedinom redu posađeno više različitih voćnih vrsta ili sorti odnosno tipova podloga razmak među njima mora biti najmanje 2 m.

7) U nasadu osnovnih matičnih biljaka moraju se provoditi mjere koji sprječavaju pojavu odnosno širenje štetnih organizama. Sve osnovne matične biljke moraju se neprestano vizualno pregledavati na prisutnost karantenski štetnih organizama te virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, kao i ostalih gospodarski važnih štetnih organizama. Pored vizualnih pregleda svake godine uzimaju se uzorci biljaka za ponovno testiranje na prisutnost virusa i virusu sličnih organizama navedenih u Dodatku 3. koji je tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio:

- u osnovnom matičnom nasadu namijenjenom za proizvodnju plemki od najviše 10% matičnih biljaka,

- u osnovnom matičnom nasadu namijenjenom za proizvodnju podloga i sjemena reprezentativni uzorak od najviše 5% posađenih matičnih podloga.

8) Uzorkovanje i testiranje tla i osnovnih matičnih biljaka u skladu s ovim poglavljem mora biti izvedeno u postupku stručnog nadzora.

9) U osnovnom matičnom nasadu svake godine radi se kontrola fenotipskih osobina sorte zbog mogućih mutacija. U osnovnom matičnom nasadu za proizvodnju plemki kontrola pomoloških osobina za provjeru sortne čistoće obavlja se najmanje jedanput što je ranije moguće u životnoj dobi biljke. Kod jabuke (*Malus* Mill.) i kruške (*Pyrus* L.) kod kojih se biljke u matičnom nasadu u pravilu održavaju tako da se spriječi cvatnja, pomološka kontrola može se obaviti u osnovnom matičnom nasadu na način da se u jednoj godini dozvoli cvatnja i oplodnja ili se od svakog porijekla (partije) osnovnih matičnih biljaka vegetativno razmnoži najmanje tri biljke, posadi u koleksijski nasad, odvojeno od lokacije na kojoj je matični nasad i na njima provede pomološka kontrola. U slučaju genetski nestabilnih sorti pomološka kontrola obavlja se svake godine.

10) Ukoliko se vizualnim pregledima odnosno na osnovi rezultata testiranja uzetih uzoraka utvrdi da osnovna matična biljka nije sortno čista odnosno da pokazuje simptome zaraze ili je zaražena karantenski štetnim organizmima, virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima navedenim u EPPO certifikacijskoj shemi potrebno ju je odmah odstraniti iz nasada gdje se uzgajaju osnovne matične biljke. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

11) Ako su matične biljke odstranjene zbog zdravstvenih razloga na prazna mjesta dvije vegetacijske sezone zabranjeno je saditi nove matične biljke.

Poglavlje 5.

PROIZVODNJA CERTIFICIRANIH SADNICA

- 1) Certificirane sadnice proizvode se u rasadniku iz reprodukcijaskog sadnog materijala proizvedenog od osnovnih matičnih biljaka. Ako se proizvode certificirane sadnice koje se cijepu reprodukcijaski sadni materijal se cijepi na službeno potvrđene vegetativno razmnožene podloge koje su najmanje jednake kategorije ili na podloge koje su bile proizvedene iz službeno potvrđenog certificiranoga sjemena iz Poglavlja 6..
- 2) Tlo na kojem će biti rasadnik kao i pripadajući zaštitni pojas moraju ispunjavati uvjete i zahtjeve u skladu s propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu biljaka. Kod vrsta iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. uzorci tla za testiranje na prisutnost nematoda, prijenosnika virusnih bolesti, iz roda *Longidorus* i *Xiphinema* moraju se uzeti službeno i testiranjem mora biti potvrđeno da tlo nije zaraženo tim nematodama. Uzorkovanje i testiranje tla mora biti izvedeno u postupku stručnog nadzora.
- 3) Tlo na kojemu se proizvode certificirane biljke mora biti odvojeno od zemljišta na kojemu se proizvode biljke kategorije CAC najmanje 2 m čistog pojasa bez biljnog pokrova. U slučaju da je dvometarski pojas zatravljen mora biti redovito košen.
- 4) U rasadniku biljke moraju biti homogeno posađene. Voćne vrste ili sorte moraju biti posađene u odvojenim redovima. Ukoliko je u zasebnom redu posađeno više različitih voćnih vrsta ili sorata, svaki početak nove voćne vrste ili sorte mora biti označen.
- 5) Sadnice se u rasadniku u tijeku rasta i po vađenju iz tla vizualno pregledaju na prisutnost karantenski štetnih organizama, virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi i ostalih gospodarski značajnih štetnih organizama. Biljke koje pokazuju simptome zaraze ili su zaražene karantenski štetnim organizmima odnosno virusom ili virusu sličnim organizmima iz EPPO certifikacijske sheme potrebno je odmah odstraniti iz rasadnika. Nakon vađenja iz tla potrebno je odstraniti i biljke koji pokazuju simptome zaraze s *Agrobacterium tumefaciens*. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.
- 6) U tijeku rasta u rasadniku sadnice se vizualno pregledaju i u pogledu sortne čistoće na osnovi fenotipskih osobina. Sortno netipične sadnice se odstrane.

Poglavlje 6.

PROIZVODNJA CERTIFICIRANOG SJEMENA

Osnovne matične biljke za proizvodnju certificiranog sjemena moraju se u tijeku rasta pregledavati u skladu sa mjerama opisanim u Poglavlju 4. ovoga Dodatka. Testiranjem mora biti utvrđeno da nisu zaražene virusima koji se prenose sjemenom.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Poglavlje 7.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

- 1) Dobavljač koji namjerava proizvoditi reprodukcijaski sadni materijal od inicijalne ili predosnovne matične biljke mora, najkasnije do 30. travnja u godini proizvodnje reprodukcijaskog sadnog materijala, podnijeti Zavodu prijavu za stručni nadzor. U prijavi je potrebno navesti i slijedeće podatke o broju inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka po vrstama i sortama za svako pojedino porijeklo, a u slučaju cijepljenih matičnih biljaka i podatke o upotrijebljenim podlogama za cijepljenje.
- 2) Temeljem prijave Zavod obavlja:
 - pregled evidencije i dokaza koje posjeduje dobavljač o postupcima i metodama, korištenim pri proizvodnji inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Iz njih mora biti vidljivo da su inicijalne ili predosnovne matične biljke proizvedene u skladu sa zahtjevima propisanim u Poglavlju 1. i 2. ovoga Dodatka, da su pri tome obavljena propisana testiranja i da je bila

provjerena sortna čistoća inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka u skladu sa zahtjevima propisanim u Poglavlju 3. ovoga Dodatka;

- pregled evidencije o vizualnim pregledima inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka i o mjerama za sprečavanje pojave i širenja štetnih organizama u objektima, u kojima se inicijalne ili predosnovne matične biljke održavaju, koje dobavljač izvodi u skladu s zahtjevima propisanim u Poglavlju 3. ovoga Dodatka;

- vizualni pregled zdravstvenog stanja inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka na prisutnost štetnih organizama iz točke 3. Poglavlja 2. ovoga Dodatka. Pri tome se provjerava i da li se matične biljke održavaju u uvjetima iz točke 1. i 2. Poglavlja 3. ovoga Dodatka;

- u slučaju sumnje na prisutnost karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, uzimaju se uzorci i dostavljaju na testiranje ovlaštenom laboratoriju. O otkrivanju ili o sumnji na prisutnost karantenski štetnih organizama nužno je obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

3) Zavod potvrđuje inicijalne ili predosnovne matične biljke ako na temelju pregleda ili testiranja iz prošle točke utvrdi da su proizvedene u skladu s Poglavljem 1. i 2. ovoga Dodatka, odnosno da su bez karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, da su sortno čiste i da se održavaju u objektu koji ispunjava uvjete iz točke 1. i 2. Poglavlja 3. ovoga Dodatka. Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu za proizvodnju reproduksijskog materijala od tih matičnih biljaka za najviše jednu godinu.

4) Ukoliko dobavljač želi i nadalje proizvoditi reproduksijski sadni materijal od potvrđenih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka iz prošlog stavka mora svake godine, najkasnije do 30. travnja, podnijeti Zavodu godišnju prijavu proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala. Temeljem prijave Zavod obavlja stručni nadzor u skladu s točkom 2. Poglavlja 7. kao i uzorkovanje i testiranje na prisutnost virusa i virusu sličnih organizama u skladu s EPPO certifikacijskom shemom kako bi provjerio da li su još uvijek ispunjeni uvjeti za potvrđivanje inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Ukoliko uvjeti za izdavanje Uvjerenja o sadnom materijalu inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka nisu više ispunjeni Zavod će zabraniti proizvodnju reproduksijskog sadnog materijala od tih matičnih biljaka odnosno neće izdati Uvjerenje o sadnom materijalu za te inicijalne ili predosnovne matične biljke.

Poglavlje 8.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE NASADA OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Dobavljač, koji namjerava u nasadu iz prošle točke proizvoditi službeno potvrđen reproduksijski sadni materijal, mora od sadnje matičnog nasada nadalje, svake godine najkasnije do 30. travnja, Zavodu podnijeti prijavu za stručni nadzor osnovnog matičnog nasada odnosno godišnju prijavu proizvodnje. U prijavi dobavljač navodi i sljedeće podatke:

- vrsta objekta (matični nasad za proizvodnju plemki, podloga, certificiranog sjemena);
- porijeklo reproduksijskog sadnog materijala, upotrijebljenog za zasnivanje matičnog nasada (vrsta, sorta, odnosno podloga, kategorija, dobavljač odnosno država porijekla) te o broju biljaka svakog pojedinog porijekla.

2) Na temelju prijave iz prethodne točke Zavod obavlja:

- u prvoj godini po sadnji na temelju dokaza o upotrijebljenom reproduksijskom sadnom materijalu provjeru, da li uporabljeni reproduksijski sadni materijal ispunjava zahtjeve iz točke 1. odnosno 2. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

- u prvoj godini po sadnji provjeru, da li tlo, na kojem je nasad osnovnih matičnih biljaka, ispunjava uvjete i zahtjeve iz točke 3. Poglavlja 4. ovoga Dodatka; u slučaju biljaka iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. provjeru i analitičko izvješće ovlaštenog laboratorija, iz kojega mora biti razvidno, da u uzorcima tla, koji su bili službeno uzeti na zemljištu, gdje je osnovni matični nasad, nisu utvrđene nematode, prenosioci virusa i virusu sličnih štetnih organizama iz roda *Longidorus* i *Xiphinema*;

– provjeru evidencija, koje vodi dobavljač i iz kojih mora biti razvidno, da dobavljač uredno obavlja propisane vizualne preglede i izvodi mjere za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama u nasadu, u kojem se održavaju osnovne matične biljke. U nasadu osnovnih matičnih biljaka utvrđuje i moguća prazna mjesta odnosno novozasađene biljke kao i razloge za to;

– provjeru, da li se matične biljke održavaju u uvjetima iz točke 4., 5. i 6. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– provjeru sortne čistoće osnovnih matičnih biljaka u skladu sa točkom 9. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– napravi svake godine najmanje dva vizualna pregleda zdravstvenog stanja osnovnih matičnih biljaka na prisutnost štetnih organizama kao i propisana uzorkovanja za ponovno testiranje u skladu sa točkom 7. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– u slučaju sumnje na prisutnost karantenski štetnih organizama ili virusa ili virusu sličnih štetnih organizama, navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, uzme uzorke za testiranje u ovlaštenom laboratoriju. O otkrivanju ili sumnji na prisutnost karantenski štetnih organizama bez odgode se mora obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

4) Nakon obavljenog pregleda Zavod službeno potvrđuje nasad osnovnih matičnih biljaka i ujedno odobri proizvodnju reprodukcijskog sadnog materijala od osnovnih matičnih biljaka iz tog nasada u slijedećoj vegetacijskoj sezoni odnosno za najviše jednu godinu, ukoliko na temelju pregleda i testiranja iz prošle točke utvrdi, da su osnovne matične biljke:

– proizvedene u skladu sa točkom 1. odnosno 2. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– posađene na zemljištu, koje ispunjava uvjete i zahtjeve za matične nasade, propisane propisima, koji uređuju zdravstvenu zaštitu bilja i održavaju se u uvjetima iz točke 3., 4., 5. i 6. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– sortno čiste odnosno da su iz nasada odstranjene sortno netipične matične biljke u skladu s točkom 9. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– bez karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih organizama, navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, da su u slučaju drugih gospodarski važnih štetnih organizama uspješno izvedene mjere za suzbijanje i da su bile iz nasada odstranjene matične biljke, za koje je utvrđeno, da ih je potrebno odstraniti iz nasada radi zdravstvenih razloga u skladu s točkom 10. Poglavlja 4. ovoga Dodatka.

5) Službeno odabrane osnovne matične biljke iz prošle točke upotrebljavaju se za proizvodnju stručno nadziranog reprodukcijskog sadnog materijala najviše:

– 20 godina od godine službenog odabira kod jabuke (*Malus* Mill.), kruške (*Pyrus* L.) i dunje (*Cydonia oblonga* Mill.),

– 15 godina od godine službenog odabira kod voćnih vrsta iz roda *Prunus* L.

– 25 godina od godine službenog odabira kod masline, a

– kod roda *Citrus* L. matična stabla za proizvodnju plemki do najviše 30 godina, a za proizvodnju sjemena najviše do 40 godina.

6) Ukoliko uvjeti za službeno potvrđivanje nasada osnovnih matičnih biljaka nisu više ispunjeni Zavod će zabraniti proizvodnju reprodukcijskog sadnog materijala od osnovnih matičnih biljaka iz tog nasada odnosno opozvati Uvjerenje o sadnom materijalu iz točke 4. ovoga Poglavlja.

Poglavlje 9.

STRUČNI NADZOR I POTVRĐIVANJE MATIČNIH NASADA CAC

1) Dobavljač koji u matičnom nasadu namjerava proizvoditi reprodukcijski sadni materijal kategorije CAC mora podnijeti prijavu za stručni nadzor nasada Zavodu najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

- 2) U prijavi dobavljač mora navesti i slijedeće podatke: porijeklo reprodukcijskog sadnog materijala upotrijebljenog za zasnivanje matičnog nasada (vrsta, sorta odnosno podloga, dobavljač odnosno država porijekla) te broj biljaka svakog pojedinog porijekla.
- 3) Zavod će obaviti službeni odabir matičnih biljaka CAC kategorije ako prilikom stručnog pregleda utvrdi da su biljke:
- dobre vegetativne razvijenosti;
 - po morfološkim i pomološkim svojstvima tipične za vrstu i sortu;
 - dobro održavane i ako se u nasadu provodi odgovarajuća agrotehnika;
 - zdrave, bez znakova štetnih organizama koji mogu utjecati na kvalitetu reprodukcijskog sadnog materijala.
- 4) Temeljem dobavljačeve godišnje prijave proizvodnje Zavod obavlja stručni pregled u odabranom matičnom nasadu tijekom vegetacije kojim se utvrđuje broj matičnih biljaka koje su u proizvodnji, stanje vegetativne razvijenosti i procjenjuje količina reprodukcijskog sadnog materijala te ujedno izdaje Certifikat o sadnom materijalu za proizvodnju reprodukcijskog sadnog materijala za najviše jednu godinu.

Poglavlje 10.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I IZDAVANJE CERTIFIKATA O SADNOM MATERIJALU

- 1) Za plemke, podloge za cijepljenje, sjeme i druge vrste reprodukcijskog sadnog materijala koje su proizvedene od stručno nadziranih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka u skladu s Poglavljem 7. ovoga Dodatka, od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka iz Poglavlja 8. ili od stručno nadziranih CAC matičnih biljaka iz Poglavlja 9. Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu.
- 2) Na temelju Uvjerenja o sadnom materijalu iz točke 1. dobavljač podnosi zahtjev u kojem navodi podatke o načinu pakiranja reprodukcijskog sadnog materijala i zahtijevanoj količini certifikata o sadnom materijalu po vrstama, sortama, podlogama i partijama.
- 3) Zavod izdaje certifikat o sadnom materijalu:
- za osnovni materijal koji je proizveden od stručno nadziranih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka,
 - za osnovni materijal II. generacije koji je proizveden od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka namijenjenih za umnažanje osnovnih matičnih biljaka u skladu s točkom 1. Poglavlja 4. ovoga Dodatka,
 - za certificirani materijal koji je proizveden od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka i/ili od osnovnih matičnih biljaka II. generacije,
 - za CAC materijal koji je proizveden od stručno nadziranih CAC matičnih biljaka.

Poglavlje 11.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE CERTIFICIRANIH SADNICA

- 1) Zavod u rasadniku obavlja najmanje dva vizualna pregleda u tijeku vegetacije, kojima provjerava da li se certificirane sadnice proizvode u uvjetima, utvrđenim u Poglavlju 5. ovoga Dodatka i da li u pogledu zdravstvenog stanja i sortnosti ispunjavaju uvjete i zahtjeve iz Poglavlja 5. ovoga Dodatka. Pri pregledu ocjenjuje stanje i vanjski izgled vegetativne razvijenosti sadnica, provjerava moguća prazna mjesta u rasadniku i moguće novozasađene biljke te utvrđuje razloge za to. Pri stručnom nadzoru provjerava evidencije i dokaze, koje vodi dobavljač, posebno o porijeklu reprodukcijskog sadnog materijala, upotrijebljenog pri cijepljenju, te o izvedenim mjerama za sprečavanje pojave i širenja štetnih organizama u rasadniku.
- 2) Po obavljenim pregledima iz prethodne točke zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu.
- 3) Najkasnije 10 dana prije planiranog vađenja sadnica, dobavljač podnosi Zavodu zahtjev za izdavanje Certifikata o sadnom materijalu. U zahtjevu na Obrascu navodi traženu količinu Certifikata o sadnom materijalu po vrstama i sortama.

Poglavlje 12.

STRUČNI NADZOR OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA I SADNICA, PROIZVEDENIH OD REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA, KOJI JE STRUČNO NADZIRAN U DRUGOJ DRŽAVI

1) Bez obzira na odredbu podtočke 1. točke 2. Općih odredbi ovoga Dodatka u postupku stručnog nadzora u skladu s ovim Pravilnikom može se staviti reprodukcijski sadni materijal, koji je proizveden u jednoj od država članica Zajednice ili u trećoj državi, kojoj je priznata istovjetnost u skladu sa Zakonom, ako je proizveden u skladu s EPPO certifikacijskom shemom i ako ga je tijelo te države, ovlašteno za stručni nadzor, službeno potvrdio kao inicijalni ili predosnovni, osnovni ili certificirani materijal.

2) Na temelju prijave dobavljača iz točke 2. Poglavlja 11. ovoga Dodatka Zavod će potvrditi kao certificirane sadnice, sadnice koje su proizvedene iz reprodukcijskog sadnog materijala, koji je u drugoj državi proizveden i službeno potvrđen kao certificirani reprodukcijski sadni materijal, ako tijelo ovlašteno za stručni nadzor utvrdi, da taj materijal ispunjava uvjete iz točke 1. ovoga Poglavlja i da su ispunjeni zahtjevi za službeno potvrđivanje, propisani ovim Pravilnikom za certificirane sadnice.

DODATAK 3.

POPIS ŠTETNIH ORGANIZAMA KOJI UTJEČU NA KVALITETU REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Rod ili vrsta	Štetni organizmi
<i>Citrus aurantifolia</i> , limeta <i>Citrus limon</i> , limun <i>Citrus x paradisi</i> , grejpfrut <i>Citrus reticulata</i> , mandarina <i>Citrus sinensis</i> , naranča	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Aleurothrixus floccosus</i> – <i>Meloidogyne</i> spp. – <i>Parabemisia myricae</i> – <i>Tylenchulus semipenetrans</i> Gljivice – <i>Phytophthora</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Citrus leaf rugose – Bolesti izazivane: psoroza, ring spot, cristicortis, impietratura, concave gum – Infectious variegation – Viroidi kao što su exocortis, cachexia–xyloporosis

<i>Corylus avellana</i> , lijeska	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Epidiaspis leperii</i> – <i>Eriophyes avellanae</i> – <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> – <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>corylina</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Phyllactinia guttata</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Apple mosaic virus – Hazel maculatura lineare mycoplasm
<i>Cydonia</i> spp., dunja <i>Pyrus communis</i> , kruška	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Anarsia lineatella</i> – <i>Eriosoma lanigerum</i> – štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> i <i>Quadraspidiotus perniciosus</i>
	Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Phytophthora</i> spp. – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi Svi
<i>Fragaria x ananassa</i> , jagoda	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Aphelenchoides</i> spp. – <i>Ditylenchus dipsaci</i> – Tarsonemidae Gljivice

	– <i>Phytophthora cactorum</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Strawberry green petal mycoplasma
<i>Juglans regia</i> , orah	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> and <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>juglandi</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Phytophthora</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Cherry leaf roll virus
<i>Malus</i> , jabuka	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Anarsia lineatella</i> – <i>Eriosoma lanigerum</i> – štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> i <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i>
	– <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Phytophthora cactorum</i> – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Venturia</i> spp. – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi Svi
<i>Olea europaea</i> , maslina	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Eusophera pinguis</i> – <i>Meloidogyne</i> spp.

	– <i>Saissetia oleae</i> Bakterije – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>savastanoi</i> Gljivice – <i>Verticillium dahliae</i> Virusi i virusu slični organizmi Svi
<i>Pistacia vera</i> , pistacio	Gljivice – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi Svi
<i>Prunus armeniaca</i>, marelica <i>Prunus amygdalus</i>, bajam <i>Prunus persica</i>, breskva, nektarina	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Anarsia lineatella</i> – <i>Capnodis tenebrionis</i> – <i>Meloidogyne</i> spp. – Štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudauleucaspis pentagona</i> i <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>mors prunorum</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Taphrina deformans</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Prune dwarf virus – Prunus necrotic ringspot virus

<i>Prunus avium</i>, trešnja <i>Prunus cerasus</i>, višnja	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Capnodis tenebrionis</i> – <i>Meloidogyne</i> spp. – Štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> i <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>mors prunorum</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi – Prune dwarf virus – Prunus necrotic ringspot virus
<i>Prunus domestica</i>, šljiva <i>Prunus salicina</i>, japanska šljiva	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Aculops fockeui</i> – <i>Capnodis tenebrionis</i> – <i>Eriophyes similis</i> – <i>Meloidogyne</i> spp. – Štitaste uši, a posebno <i>Epidiaspis leperii</i>, <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> i <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>mors prunorum</i> – <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Chondrostereum purpureum</i> – <i>Nectria galligena</i> – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Prune dwarf virus – Prunus necrotic ringspot virus

<i>Ribes</i> spp., ribiz i ogrozd	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Aphelenchoides</i> spp. – <i>Cecidophyopsis ribis</i> Bakterije – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Nectria cinnabarina</i> – <i>Rosellinia necatrix</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Black currant reversion – Black currant infectious variegation agent
<i>Rubus</i> spp., kupine, maline i njihovi hibridi	Insekti, grinje i nematode u svim fazama razvoja – <i>Aceria essigi</i> Bakterije – <i>Agrobacterium rhizogenes</i> – <i>Agrobacterium tumefaciens</i> – <i>Rhodococcus fascians</i> Gljivice – <i>Armillariella mellea</i> – <i>Didymella applanata</i> – <i>Peronospora rubi</i> – <i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i> – <i>Verticillium</i> spp. Virusi i virusu slični organizmi, a posebno – Raspberry bushy dwarf virus – Raspberry leaf curl virus

DODATAK 4. KARAKTERISTIKE SORTI I STUPANJ EKSPRESIJE POJEDINOG SVOJSTVA

Citrus sp.

Mladica: cijanidna boja vrška (10 do 15 cm od vrška)

odsutno

prisutno

Plod: oblik vrška

udubljen

odrezan

okrugao

lagano ispupčen
vidno ispupčen
Plod: boja površine
zelena
zelena prema žutoj
žuta
žuta prema narančastoj
narančasta
narančasta prema crvenoj
ružičasta
crvena
ljubičasta
Vrijeme dozrijevanja ploda
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Corylus avellana L.

Vrijeme razvitka pupoljka lista (kada se dva lista pojave iz jednog pupoljka)

vrlo rano
vrlo rano do rano
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno
kasno do vrlo kasno
vrlo kasno

Vrijeme cvjetanja muškog cvijeta

vrlo rano
vrlo rano do rano
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno
kasno do vrlo kasno
vrlo kasno

Vrijeme cvjetanja ženskog cvijeta

vrlo rano
vrlo rano do rano
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno
kasno do vrlo kasno
vrlo kasno

Pricvjetni listovi: dužina naspram dužine voća

kratki

jednaki

duži

Pricvjetni listovi: gustoća

slaba

srednja

jaka

Pricvjetni listovi: zgusnutost listova

slaba

srednja

jaka

Plod: veličina

vrlo mali

mali

srednji

veliki

vrlo veliki

Plod: oblik

okrugao

čunjast

jajolik

kratki polucilindričan

dugački polu-cilindričan

Vrijeme dozrijevanja

vrlo rano

vrlo rano do rano

rano

rano do srednje

srednje

srednje do kasno

kasno

kasno do vrlo kasno

vrlo kasno

Plod: postotak koštice (prema težini)

vrlo nisko

nisko

srednje

visoko

vrlo visoko

Cydonia Mill.

Sadnica: način rasta

uspravan

polu-uspravan

u širinu

List: oblik

eliptičan

jajolik

ovalan

okrugao
Plod: uobičajeni oblik
okrugao
ovalan
kruškolik
sužen
nepravilan
pravokutan

Fragaria x. ananassa Duch.

Cvat: položaj u odnosu na listove
ispod

u ravnini

gore

Plod: veličina

vrlo mali

mali

srednji

velik

vrlo velik

Plod: pretežiti oblik

oblik bubrega

sferoidan

okrugao

čunjast

duplo čunjast

gotovo cilindričan

oblik klina

jajolik

srcolik

Plod: boja

bjelkasto žuta

svijetlo narančasta

narančasta

narančasto crvena

crvena

ljubičasta

tamno ljubičasta

Vrijeme dozrijevanja (50% biljaka sa dozrelim plodovima)

vrlo rano

rano

srednje

kasno

vrlo kasno

Način donošenja ploda

ne cvate više puta u godini

djelomice cvate više puta u godini

potpuno cvate više puta u godini

Juglans regia L.

Vrijeme pupanja
vrlo rano
vrlo rano do rano
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno
kasno do vrlo kasno
vrlo kasno
Drvo: tip ženskog cvata
jednostruk
složen
Drvo: tip grana ženskih grana sa cvjetovima
neodređeno
određeno
Vrijeme dozrijevanja
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno

Malus Mill.

Drvo: jačina
slabo
srednje
jako
Plod: oblik
okrugao
okruglasto čunjast
kratko okrugao čunjast
plosnat
plosnato okrugao (sferoidan)
čunjast
dugačko čunjast
odrezano čunjast
eliptičan
eliptično čunjast (ovalan)
pravokutan
pravokutno čunjast
pravokutno sužen
Plod: boja površine
narančasta
crvena
ljubičasta
smečkasta
Vrijeme početka cvjetanja (10% otvorenih cvjetova)
vrlo rano
rano

srednje
kasno
vrlo kasno
Sorte podloga
Drvo: jačina (u podnožju)
slabo
srednje
snažno
Drvo: broj osnovnih izdanaka (u podnožju)
vrlo malo
malo
srednje
mnogo
vrlo mnogo

Olea europe L.

Plod: oblik
izdužen
eliptičan
okrugao
Plod: ovojnica
odsutno
prisutno
Plod: oblik kraja uz trup
okrugao
odrezan
udubljen
Plod: širina šupljine stabljike
usko
srednje
široko

Prunus amygdalus Batsch.

Vrijeme početka cvjetanja
vrlo rano
vrlo rano do rano
rano
rano do srednje
srednje
srednje do kasno
kasno
kasno do vrlo kasno
vrlo kasno
Cvijet: boja latica
bijelo
ružičasto bijela
ružičasto
tamno ružičasto
Vrijeme dozrijevanja
vrlo rano

rano
srednje
kasno
vrlo kasno
Suhi plod: oblik vrška
plosnat
okrugao
šiljast
Koštica: oblik
usko eliptična
eliptična
široko eliptična
vrlo široko eliptična

Prunus armeniaca L.

Plod: veličina
mali
srednji
veliki
Plod: dubina šupljine peteljke
plitko
srednje
duboko
Plod: temeljna boja površine
bijela
krem-boja prema žutoj
svijetlo narančasta
narančasta
tamno narančasta
Plod: boja mesnatog usplođa
bijela
krem-boja
svijetlo narančasta
narančasta
tamno narančasta
Vrijeme početka cvjetanja (kada drvo pokaže nekoliko sasvim otvorenih cvjetova)
rano
srednje
kasno
Vrijeme dozrijevanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Prunus avium L. and Prunus cerasus L.

Vrijeme cvjetanja
vrlo rano
rano

srednje
kasno
vrlo kasno
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: boja površine
žuta
narančasto crvena
živa žuto crvena na blijedoj žutoj temeljnoj boji
živa žuto crvena
mahagonij
crna
Plod: vrijeme dozrijevanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Prunus domestica L.

Plod: veličina (na fiziološki dozreli plod)
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: uobičajeni oblik u presjeku (na fiziološki dozreli plod)
okruglo spljošten
okrugao
pravokutan
izdužen
Plod: temeljna boja površine (uključujući njegov cvijet; na fiziološki dozreli plod)
bjelkasta (prozirna)
zelena
žućkasto zelena
žuta
narančasto žuta
crvena
ljubičasta
ljubičasto plava
Plod: boja mesnatog usplođa (na fiziološki dozreli plod)
bjelkasta
žuta
žućkasto zelena
zelena
narančasta

crvena

Koštica: prijanjanje mesnatom usplođu (na fiziološki dozreli plod)

ne prijanja

napola prijanja

prijanja

Koštica: veličina u odnosu na plod (na fiziološki dozreli plod)

malo

srednje

veliko

Vrijeme dozrijevanja

vrlo rano

rano

srednje

kasno

vrlo kasno

Prunus persica (L.) Batsch.

Drvo: tip

normalno

s bodljikama

Izbijanje cvjetova: cijanidna boja

odsutno

prisutno

Vrijeme početka cvjetanja

vrlo rano

rano

srednje

kasno

vrlo kasno

Cvijet: oblik

ružolik

zvonast

Latice: veličina

jako male

male

srednje

velike

jako velike

Peteljka: medna žlijezda

odsutno

prisutno

Peteljka: oblik medne žlijezde

okrugla

oblik bubrega

Plod: dlačice

odsutne

prisutne

Plod: temeljna boja mesnatog usplođa

bijela

žuta prema narančasto žutoj

crvena
Koštica: prijanjanje uz mesnato usplođe
odsutno
prisutno
Vrijeme dozrijevanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Prunus Salicina L.

Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: temeljna boja površine
bjelkasta (prozirna)
zelena
žućkasto zelena
žuta
narančasta prema žutoj
crvena
ljubičasta
ljubičasto plava
tamno plava
Plod: boja mesnatog usplođa
bjelkasta
žuta
žućkasta prema zelenoj
zelena
narančasta
crvena
Vrijeme cvjetanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno
Vrijeme dozrijevanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Pyrus communis L.

Vrijeme cvjetanja (vrijeme punog cvata)

vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: oblik u presjeku (u uzdužnom presjeku)
udubljen
ravan
izbočen
Plod: dužina u odnosu na najveći promjer
vrlo kratko
kratko
srednje
izduženo
vrlo izduženo
Plod: temeljna boja površine (u vrijeme dozrijevanja)
zelena
žućkasto zelena
žuta
crvena
Plod: dužina stabljike
kratka
srednja
dugačka
Vrijeme dozrijevanja za branje
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Ribes silvestre Mert et Koch,
Ribes niveum Lindl. (crveni ribiz i bijeli ribiz); Ribes sylvestre)

Vrijeme dozrijevanja ploda

vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno
Svežanj ploda: dužina uključujući stabljiku
vrlo kratko
kratko
srednje
dugačko

vrlo dugačko
Boba: veličina
jako mala
mala
srednja
velika
jako velika
Boba: boja
bijela
bjelkasto žuta
ružičasta
red

Ribes uva crisa L. (ogrozd)

Sadnica: oblik
jajolik
okrugao
poprečno eliptičan
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: oblik
okrugao
eliptičan
kruškoliko
Plod: boja
žuta
žuto zelena
zelena s bijelim tonom
zelena
crvena
Vrijeme dozrijevanja ploda
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Ribes nigrum L. (crni ribiz)

Sadnica: odnos visina/promjer
nizak
srednji
visok
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje

veliko
vrlo veliko
Vrijeme dozrijevanja ploda
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Rubus subgenus Eubatus Sect. Moriferi and Ursini (kupina) i hibridi

Sadnica: način rasta
uspravan
uspravan do poluuspravan
poluuspravan
poluuspravan do u širinu
u širinu
Neaktivan izdanak: bodlje
odsutno
prisutno
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Vrijeme početka dozrijevanja
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

Rubus idaeus L. (malina)

Sadnica: broj mladih izdanaka
vrlo malo
malo
srednje
mnogo
vrlo mnogo
Samo vrste čiji je glavni plod ljeti na prošlogodišnjem izdanku
Neaktivan izdanak: boja
sivkasto smeđa
sivkasto smeđa prema smeđoj
smeđa
smeđa prema ljubičasto smeđoj
ljubičasto smeđe
Plod: boja
žuto
pale red
srednje crveno

tamno crveno
narančasto
ljubičasto
crno
Plod: veličina
vrlo malo
malo
srednje
veliko
vrlo veliko
Plod: odnos dužina/širina
dužina je jednaka širini
dužina je veća od širine
dužina je puno veća od širine
Glavni plod:
ljeti na prošlogodišnjem izdanku
na jesen na ovogodišnjem izdanku
Vrijeme dozrijevanja na prošlogodišnjem izdanku
vrlo rano
rano
srednje
kasno
vrlo kasno

DODATAK 5.

UVJETI PROIZVODNJE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA TEHNIKOM »IN VITRO«

1. Uzgoj matičnih biljaka čije se tkivo koristi obavlja se u uvjetima koji moraju osigurati zdravstveno stanje sukladno zahtjevima propisanim za pojedinu kategoriju sadnog materijala.
2. Matične biljke moraju biti službeno potvrđene i certificirane u skladu s uvjetima iz ovog Pravilnika.
3. Za umnažanje se koristi vršni meristem koji u pravilu nije zaražen virusima.
4. Meristemski vrh prenosi se u aseptične uvjete u kojima ne postoji mogućnost zaraze.
5. U laboratoriju se obavlja rezanje, priprema hranidbene podloge, postavljanje stanica na podlogu, zakorjenjivanje, kalusiranje i razvoj mladih biljaka. U ovoj fazi svi uvjeti razvoja biljke moraju biti strogo kontrolirani.
6. Kada biljke u epruvetama dosegnu određenu visinu prenose se u aklimatizacijski blok. Za aklimatizaciju se obično koristi staklenik koji je sterilan i zaštićen od ulaska insekata. Biljke se prenose iz epruvete s hranidbene podloge u uvjete uzgoja u tlu. Faza aklimatizacije je najosjetljivija faza u in vitro kulturi obzirom da u ovoj fazi može doći do reinfekcije virusima vektorima iz tla ili insektima.
7. Nakon aklimatizacije koja vremenski traje različito u zavisnosti od biljne vrste, biljke se iznose u rasadnik.

DODATAK 6.

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

EVIDENCIJA O ZASNOVANOJ PROIZVODNJI

Redni broj	Proizvodna površina (K.O.i br.k.č.)	Količina proizvedenog materijala	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Broj uvjerenja
1	2	3	4	5		6		7

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

EVIDENCIJA O DISTRIBUCIJI I PRODAJI SADNOG MATERIJALA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Porijeklo sadnog materijala	Broj uvjerenja	Količina kupljenog sadnog materijala	Količina prodanog sadnog materijala

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

EVIDENCIJA O PROIZVODNJI SADNOG MATERIJALA ZA IZVOZ

Redni broj	Proizvodna površina (K.O. i br.k.č.)	Količina proizvedenog materijala	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Broj uvjerenja
1	2	3	4	5		6	7

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

(naziv i sjedište podnositelja prijave)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni upisni broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

PRIJAVA ZA STRUČNI NADZOR NAD PROIZVODNJOM REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Partija	Procijenjena količina*	K. O. i br. kat. č.**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Priložiti: *deklaracije i uvjerenja

**skicu lokacije

Ovlaštena osoba _____

Datum _____

M. P.

Dobavljač _____

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

(naziv i sjedište podnositelja prijave)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

PRIJAVA ZA ODABIR MATIČNIH NASADA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Broj stabala (grmova)	Porijeklo sadnog materijala*	K.O. i br.k.č.**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Priložiti: *deklaracije i uvjerenja

**skicu lokacije

Ovlaštena osoba _____

Datum _____

M. P.

Dobavljač _____

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

Obrazac broj 5

ZAPISNIK br. _____

o obavljenom stručnom nadzoru matičnog nasada za proizvodnju _____
(naziv sadnog materijala)

(naziv i sjedište dobavljača)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

Utvrđuje se autentičnost i čistoća vrste, sorte, podloge i klonu u proizvodnji reproduksijskog sadnog materijala

PREGLEDANI NASAD

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Broj stabala (grmova)	Procijenjena količina
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Napomene: _____

Datum: _____

Ovlaštena osoba: _____

M. P.

Stručni nadzor obavio: _____

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

Obrazac broj 6

ZAPISNIK

br. _____ o obavljenom nadzoru nad proizvodnjom voćnih sadnica _____
(naziv sadnog materijala)

(naziv i sjedište dobavljača)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

Utvrđuje se autentičnost i čistoća vrste, sorte, podloge i klonu u proizvodnji sadnica

PREGLEDANI NASAD

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Napomene: _____

Količina sadnog materijala koja ne zadovoljava temeljne zahtjeve kakvoće:

PREGLEDANI NASAD

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Napomene: _____

Datum: _____

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

Obrazac broj 7

UVJERENJE

br. _____ O SADNOM MATERIJALU

(naziv i sjedište dobavljača)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

Naziv sadnog materijala: _____

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Partija	Broj stabala (grmova)	Količina
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Količina sadnog materijala zadovoljava zahtjeve o kakvoći: _____

Datum: _____

M. P.

(potpis)

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

Obrazac broj 8

EVIDENCIJA

o izdanim uvjerenjima o sadnom materijalu _____ godine

Redni broj	Naziv i sjedište dobavljača	Jedinstveni registracijski broj dobavljača	Izdano uvjerenje		Zapisnik o obavljenom nadzoru	
			broj	datum	broj	datum

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala - 031-275-200, fax. 031-275-208

(naziv i sjedište dobavljača)

(naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

ZAHTJEV br. _____
za izdavanje Certifikata o sadnom materijalu za _____
(naziv sadnog materijala)

Broj Uvjerenja o sadnom materijalu i datum izdavanja _____

[illegible]

Traženi broj certifikata o sadnom materijalu uz otpremnicu: _____

Datum podnošenja zahtjeva _____

(M.P.)

Podnositelj zahtjeva

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala - 031-275-200, fax. 031-275-208

EVIDENCIJA
o izdanim certifikatima o sadnom materijalu za _____ godinu _____

[illegible]

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala – 031-275-200, fax. 031-275-208

Obrazac broj 11

**EVIDENCIJA
O UVEZENIM KOLIČINAMA REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA**

Red. broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Zemlja proizvodnje	Zemlja izvoza	Nadležno tijelo koje je izdalo certifikat o sadnom materijalu i broj dokumenta	Količina reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica
1	2	3	4			5	6	7	8

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

Obrazac broj 12

PROIZVODNA KNJIGA MATIČNIH NASADA

_____ (naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta)

Godina _____

Proizvodnja _____
(naziv sadnog materijala)

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Broj stabala (grmova)	Količina*	K. O. i br. kat. č.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

* obavezno priložiti zapisnik

Zaključno s rednim brojem _____

Datum: _____

M. P.

Potpis ovlaštene osobe dobavljača

zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo

KNJIGA MATIČNIH NASADA
kategorija reproduksijskog sadnog materijala _____

(Naziv i sjedište dobavljača reproduksijskog sadnog materijala)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

(Naziv rasadnika, objekta ili mjesta)

Površina _____ ha

Broj i datum zapisnika o odabiru _____ za _____
(broj i datum zapisnika posljednjeg obavljenog odabira) (vrsta)

Redni broj	Matični broj	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Podrijetlo sadnog materijala	Godina sadnje	Broj stabala (grmova)*	Red	Redni broj stabala u redu	K. O.	br. kat. č.**	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

*popunjava se kod umatičenja podloga

**obavezno priložiti izvod iz zemljišne knjige, kopiju katastarskog plana, skicu lokacije s ucrtanim stablima

Zaključno s rednim brojem _____

Upis podataka obavio _____
(naziv ovlaštene institucije)

Datum _____

M. P.

Potpis dobavljača _____

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala - 031-275-200, fax. 031-275-208

(naziv i sjedište dobavljača)

Jedinstveni registracijski broj dobavljača: _____

Datum upisa: _____

[illegible]

Datum: _____

M. P.

Potpis ovlaštene osobe dobavljača

OSIJEK, Vinkovačka cesta 63 c, tel. centrala - 031-275-200, fax. 031-275-208

[illegible]